

ADVIES

VERZAMELDECREET WERK BIS

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen, de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, het decreet van 15 oktober 2021 over de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten door buitenlandse onderdanen en het decreet van 17 februari 2023 over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid	
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk	
Ontvangst adviesvraag	30 juni 2026	
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)	
Goedkeuring raad	27 juli 2026	
Samenwerking met	Adviescommissie Economische Migratie 13 juli 2026	
Contactpersoon	Linde Buysse	lbuyse@serv.be
	An De Coen	adcoen@serv.be
	Liselotte Hedeboom	lhedeboom@serv.be

Mevrouw Zuhel DEMIR

Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Seven

Koning Albert II-Laan 7

B-1210 Sint-Joost-ten

Verzameldecreet Werk bis

Mevrouw de minister

Met dit voorontwerp van verzameldecreet wil de Vlaamse Regering een aantal zaken aanpassen binnen het beleidsdomein werk, economie, wetenschap, innovatie, landbouw en sociale economie. Meer bepaald gaat het om:

- Een beperking van de tussenkomst in loontoelage tot de periode van tewerkstelling in een artikel 60, §7.
- Een structurele, decretale basis voor de ondersteuning van de internationale huizen in Vlaanderen.
- Het opzetten van een centraal meldpunt op Vlaams niveau dat zal fungeren als een eerste aanspreekpunt voor vragen en klachten van dienstenchequegebruikers en huishoudhulpen.
- Wijzigingen met betrekking tot de sectorconvenants.

Hierover wordt de SERV om advies gevraagd. De sociale partners formuleren hun opmerkingen artikelsgewijs.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Frank Beckx
voorzitter

Inhoud

Krachtlijnen	5
Advies	6
Beperking van de tussenkomst in loontoelage tot de periode van tewerkstelling in art. 60, §7	6
Decretale basis voor de ondersteuning van internationale huizen	7
Opzetten van een centraal meldpunt dienstencheques op Vlaams niveau	8
Wijzigingen met betrekking tot de sectorconvenants	10
Bibliografie	16

Krachtlijnen

Met dit voorontwerp van verzameldecreet wil de Vlaamse Regering een aantal zaken aanpassen binnen het beleidsdomein werk, economie, wetenschap, innovatie, landbouw en sociale economie. Meer bepaald gaat het om:

- Een beperking van de tussenkomst in loontoelage tot de periode van tewerkstelling in een artikel 60, §7.
- Een structurele, decretale basis voor de ondersteuning van de internationale huizen in Vlaanderen.
- Het opzetten van een centraal meldpunt op Vlaams niveau dat zal fungeren als een eerste aanspreekpunt voor vragen en klachten van dienstenchequegebruikers en huishoudhulp.
- Wijzigingen met betrekking tot de sectorconvenants.

Hierover wordt de SERV om advies gevraagd.

- **De sociale partners vinden een beperking van de tussenkomst in loontoelage tot de periode van tewerkstelling in een artikel 60, §7 een logische aanpassing.**
- **De Adviescommissie Economische Migratie vindt het positief dat met dit verzameldecreet de internationale huizen structureel worden verankerd.** De sociale partners hebben wel nog een aantal opmerkingen.
- **De sociale partners nemen andere standpunten in over het opzetten van een centraal meldpunt dienstcheques op Vlaams niveau en adviseren hierover verdeeld.**
- **De sociale partners menen dat de voorgestelde wijzigingen de hefboom verzwakken die de sectorconvenants zijn.** Ze vinden het belangrijk dat een convenant wordt opgezet als een gelijkwaardig partnerschap en menen dat de voorgestelde resultaatsgerichtheid ten koste gaat van de realiseerbare impact. Er is meer ruimte nodig voor maatwerk en voor strategische dialoog over de sectorconvenants met de sectoren en binnen het VESOC-overleg.

Advies

Met dit voorontwerp van verzameldecreet wil de Vlaamse Regering een aantal zaken aanpassen binnen het beleidsdomein werk, economie, wetenschap, innovatie, landbouw en sociale economie. Meer bepaald gaat het om:

- Een beperking van de tussenkomst in loontoelage tot de periode van tewerkstelling in een artikel 60, §7.
- Een structurele, decretale basis voor de ondersteuning van de internationale huizen in Vlaanderen.
- Het opzetten van een centraal meldpunt op Vlaams niveau dat zal fungeren als een eerste aanspreekpunt voor vragen en klachten van dienstenchequegebruikers en huishoudhulp.
- Wijzigingen met betrekking tot de sectorconvenants:
 - Heroriëntering naar een meer resultaatgericht model.
 - Meer ruimte voor een gedifferentieerde aanpak waarbij de decretale thema's niet meer verplicht door elke sector moeten worden opgenomen.
 - Verruiming van de begunstigden aangezien sectorconsulenten in de praktijk ook tewerkgesteld kunnen zijn in een andere organisatie dan het paritair samengestelde sectorfonds

Hierover wordt de SERV om advies gevraagd. De sociale partners formuleren hieronder hun opmerkingen artikelsgewijs.

Beperking van de tussenkomst in loontoelage tot de periode van tewerkstelling in art. 60, §7

Wijzigingen van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie (artikel 2 en 14)

De sociale partners vinden een beperking van de tussenkomst in loontoelage tot de periode van tewerkstelling in een artikel 60, §7 een logische aanpassing.

Decretale basis voor de ondersteuning van internationale huizen

Wijzigingen van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en het decreet van 15 oktober 2021 over de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten door buitenlandse onderdanen (artikel 3-7 en artikel 15-19)

De Adviescommissie Economische Migratie vindt het positief dat met dit verzameldecreet de internationale huizen structureel worden verankerd. Dit sluit aan bij hun advies over de beleidsprioriteiten 2024-2029, waarin de adviescommissie pleitte voor een verdere uitwerking van het warm welkombeleid voor arbeidsmigranten. **Echter, de sociale partners hebben nog een aantal opmerkingen:**

- Er moeten nog heel wat zaken verder worden uitgewerkt in uitvoeringsbesluiten. In de memorie van toelichting worden hierover al een aantal suggesties gedaan. De Adviescommissie vraagt dan ook om hen en de internationale huizen nauw te betrekken bij de verdere uitwerking.
- Het is onduidelijk wat de precieze doelgroep is van de internationale huizen. Gaat het enkel om arbeidsmigranten? Want volgens de Adviescommissie moeten ook gezinsleden, ondernemingen en buitenlandse studenten hoger onderwijs beroep kunnen doen op deze dienstverlening. Hiervoor moeten de internationale huizen ook voldoende financiële middelen hebben.
- Het is eveneens belangrijk dat alle arbeidsmigranten in de internationale huizen terecht kunnen.
- Het ondersteunend aanbod van dienstverlening dat de internationale huizen moeten voorzien, moet in verhouding staan tot de financiële steun die ze daarvoor krijgen.
- In het decreet wordt enkel gesproken over regionale partnerschappen (en niet over internationale huizen), terwijl deze partnerschappen niet worden verduidelijkt in het decreet, de memorie van toelichting en de nota. De Adviescommissie vraagt om in het decreet te verduidelijken wat hieronder wordt verstaan en wat de rol van de internationale huizen daarin is. Voor de Adviescommissie is het belangrijk dat de financiële steun wordt toegekend aan de internationale huizen die de samenwerking uitbouwen en dus opereren binnen een breed, lokaal ecosysteem.
- In het decreet staat dat de regionale partnerschappen het belang van het gebruik van het Nederlands erkennen in het kader van de uitvoering van de dienstverlening (art. 4). De Adviescommissie vraagt te verduidelijken waarom deze bepaling expliciet in het decreet wordt opgenomen. Het doel van het internationaal huis is om arbeidsmigranten op een laagdrempelige wijze, dicht bij hun plaats van tewerkstelling te informeren over praktische aspecten over wonen, werken en leven in Vlaanderen, complementair aan het verplicht en

aangepast inburgeringstraject (p.3-4 MvT). De dienstverlening moet dan ook afgestemd zijn op de arbeidsmigranten die in de meeste gevallen geen of onvoldoende Nederlands spreken bij aankomst. Daarom vraagt de Adviescommissie om een pragmatische taalaanpak te hanteren, zodat de internationale huizen de arbeidsmigranten kunnen verder helpen in de contacttaal die nodig is om de dienstverlening kwaliteitsvol en vlot te laten verlopen.

- In de conceptnota 'Verscherpt en geïntegreerd arbeidsmigratiebeleid' van 9 mei 2025 werd het engagement opgenomen om de internationale huizen te evalueren. De Adviescommissie vraagt om op de hoogte te worden gehouden van deze evaluatie.

Opzetten van een centraal meldpunt dienstencheques op Vlaams niveau

Wijzigingen van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen (artikel 8-13)

De sociale partners adviseren verdeeld over het opzetten van een centraal meldpunt. Hun respectievelijke standpunten zijn hieronder opgenomen.

Standpunt werknemersorganisaties (ABVV, ACV en Synova)

De werknemersorganisaties vinden het positief dat een neutraal, gekend, centraal meldpunt wordt ingericht waar de huishoudhulp en klanten terecht kunnen. Recente inspectie- en onderzoeksrapporten tonen aan dat er in de dienstenchequesector ernstige problemen voorkomen die vandaag onvoldoende gemeld worden via de bestaande kanalen. Het bestaan van verschillende federale en Vlaamse meldpunten leidt er bovendien toe dat signalen versnipperd raken en niet altijd leiden tot een adequate opvolging. Voor de werknemersorganisaties moet het meldpunt daarom bijdragen tot een lagere meldingsdrempel, een betere detectie van problemen en een effectieve opvolging door de bevoegde instanties. Het uiteindelijke doel is niet het registreren van klachten op zich, maar het realiseren van structurele verbeteringen in de sector.

De werknemersbank vraagt dat dit meldpunt snel wordt opgericht en heeft enkele voorstellen over de operationalisering:

Databank

De werknemersbank vraagt dat er een centrale databank wordt aangelegd waar de meldingen worden geregistreerd zodat ze op geaggregeerd niveau worden opgevolgd en zodat deze meldingen en terugkerende problemen transparant worden in kaart gebracht voor de sector en bevoegde instanties.

Bekendheid meldpunt

- Het meldpunt moet voldoende bekend zijn om doeltreffend te zijn. De werknemersorganisaties benadrukken het belang van proactieve communicatie via bijvoorbeeld een communicatiecampagne naar de huishoudhulp en de gebruikers.
- Het is belangrijk dat de website en het telefoonnummer van het meldpunt meegedeeld worden aan alle huishoudhulp zoals onder meer via opleidingsinitiatieven, overheids-campagnes, en de dienstencheque-ondernemingen.

Samenwerking met de werknemersorganisaties

Het is mogelijk dat er problemen worden gemeld die niet meteen inbreuken vormen op de wetgeving, maar die wel een tussenkomst van de vakbonden vragen met betrekking tot de bevoegdheden van het sociaal overleg. Dergelijke meldingen moeten worden gedeeld met de representatieve werknemersorganisaties zodat deze problematieken kunnen worden opgenomen binnen de sociale overlegorganen op Vlaams, sectoraal en bedrijfsniveau. Hierbij moet de privacy van individuele melderders steeds gegarandeerd blijven.

Standpunt werkgeversorganisaties (Voka, Unizo, Verso en Boerenbond)

De werkgeversorganisaties vinden het belangrijk dat huishoudhulp, klant-gebruikers en dienstencheque-ondernemingen via neutrale dienstverlening verder geholpen worden met al hun vragen en klachten. Echter, de manier waarop Vlaanderen een nieuw meldpunt wil vormgeven, houdt een aantal risico's in en werpt vragen op:

- De ondernemingen uit de dienstenchequesector zijn volledig afwezig in de opzet van het meldpunt. Het voorstel van decreet en de invulling van het meldpunt is een gemiste kans om vanuit de sector gezamenlijk te werken aan een toekomstbestendig en duurzaam kwalitatief systeem. Het meldpunt krijgt immers een eenzijdige invulling die gebeurlijke problemen eerder op microniveau benadert als reactief instrument, in plaats van in te zetten op een partnerschap tussen alle actoren voor hogere kwaliteit en correcte opvolging van de regelgeving. **Een zinnvoller alternatief, is om samen met de sector een initiatief op te zetten**, zoals ook Inspectie Financiën voorstelt.¹ Een sectorbreed meldpunt zou moeten bijdragen als informatiebron om met de sector in dialoog te gaan en als beleidsinstrument voor beleidsvoering. Dat zal ook de naamsbekendheid van het contactpunt ten goede komen.
- **De dienstencheque-onderneming ontbreekt als partner in de dialoog** op het individuele niveau van een melding. In de verhouding tussen klant en huishoudhulp is de dienstencheque-onderneming een onmisbare schakel, zowel vanuit de contractuele band met de

¹ Cf. de opmerking van de Inspectie van Financiën, namelijk of het niet nuttiger is om dit contactpunt onder te brengen bij de Vlaamse ombudsdienst of om dit te integreren in de Vlaamse infolijn 1700 of om een initiatief met de betrokken sector op te zetten.

klant, als in de hoedanigheid van werkgever van de huishoudhulp. Het is niet duidelijk hoe het meldpunt zich zal verhouden tot deze contractuele relaties. De realiteit is dat op vandaag veel meldingen al gecapteerd en opgelost worden op het niveau van de onderneming. In het geval een dienstencheque-onderneming betrokken is bij een melding, is niet voorzien in een kennisgeving van de melding of terugkoppeling aan de betrokken onderneming. Bij uitbreiding is ook niet duidelijk welke meldingen worden gekanaliseerd naar de ondernemingen en welke met de eigen diensten (Vlaams, dan wel federaal) worden opgenomen.

- Het contactpunt heeft in hoofdzaak een doorverwijsfunctie, maar houdt als bijkomend kanaal ook risico's in die een vlotte dienstenverlening kunnen belemmeren. **Het is onduidelijk of dit meldpunt de bestaande versnippering binnen het landschap aan meldpunten zal tegengaan en hoe het zich tot de bestaande Vlaamse en federale meldpunten verhoudt.** Dit houdt risico's in, zoals:
 - kans op verkeerde of onduidelijke doorverwijzingen,
 - overlap in werking, namelijk dat dezelfde vragen en klachten op meerdere plaatsen naast elkaar worden behandeld. Dit zorgt voor extra administratieve belasting, verwarring en rechtsonzekerheid bij alle betrokkenen.

Wijzigingen met betrekking tot de sectorconvenants

Wijzigingen van het decreet van 17 februari 2023 over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid (artikel 20-27)

De SERV vindt het belangrijk dat het instrument van de sectorconvenants mee evolueert met de veranderende omgeving en dat het waar nodig bijgestuurd wordt op basis van de beschikbare informatie, i.e. evaluaties², leereffecten en feedback uit het veld³. Dat is cruciaal om ervoor te zorgen dat de convenants relevant blijven.

De Vlaamse sociale partners hebben twee globale bedenkingen bij de voorgestelde wijzigingen aan het decreet van de sectorconvenants en de intersectorale convenants:

1. De negatieve gevolgen van de wijzigingen op het terrein mogen niet onderschat worden.

² Zie [De Coen et al. \(2015\)](#) en [Goffin et al. \(2025\)](#); in wat volgt verwijst 'de evaluatie' naar [Goffin et al. \(2025\)](#).

³ Advies 'Decreet sectorconvenants en intersectorale convenants – naar een sterkere sectorale werking in Vlaanderen' (12 september 2022): <https://www.serv.be/node/15237>

2. Het is opvallend dat de decretale wijzigingen haaks staan op de evaluatieresultaten van de convenants gezien het engagement om in te zetten op evidence-informed werkgelegenheidsbeleid⁴.

De SERV concretiseert deze bedenkingen aan de hand van vijf centrale boodschappen, nl.:

- De voorliggende wijzigingen verzwakken de hefboom die het convenant is;
- Een convenant moet behandeld worden als een gelijkwaardig partnerschap;
- De voorgestelde resultaatsgerichtheid gaat ten koste van impact;
- Er is meer ruimte nodig voor maatwerk;
- Gebruik het VESOC-overleg voor strategische dialoog over de sectorconvenants.

Daarnaast formuleert de SERV in dit advies ook enkele vragen ter verduidelijking.

De voorliggende wijzigingen verzwakken de hefboom die het convenant is

De SERV is ervan overtuigd dat de Vlaamse Regering met de sectorconvenants een belangrijke hefboom in handen heeft om beleidsthema's op de sectorale agenda te zetten en zo ook tot bij ondernemingen en hun (potentiële) werknemers te krijgen. Het instrument werd keer op keer positief geëvalueerd.

Bereik halveert. Dankzij een jarenlange groei bereikten de sectorconvenants tot voor kort 73 procent van alle Vlaamse werknemers⁵. Die hefboomwerking staat onder druk door de doorgevoerde en voorliggende wijzigingen. De generatie sectorconvenants voor de periode 2026-2028, die binnen de nieuwe decretale context passen, bereiken nog slechts 40% van de Vlaamse werknemers door het afhaken van zowel grote als kleine sectoren in de gewijzigde context.

Minder financiële ruimte. Ondanks de positieve evaluaties wordt er bespaard op de sectorconvenants: het budget daalt van bijna 23 mio euro voor 9de generatie naar ruim 12 mio euro voor 10de generatie. Daarnaast verhoogt de financiële drempel voor sectoren:

- De bijkomende verplichtingen rond doelgroepbereik, resultaatmeting en rapportering vereisen bijkomende personeelsinzet en verhogen de administratieve lasten.
- Sectoren worden geacht om "inzage te verlenen in de financiering van het actieplan van het convenant en daarbij de eigen inbreng te specificeren." (art. 23) Door de complexe structuur van sectororganisaties wordt de administratieve planlast aanzienlijk verhoogd. Bovendien is een belangrijke bron van cofinanciering reeds transparant in de vorm van de lonen van de sectorconsulenten. De financiering die het convenant per consulent voorziet (i.e. 53.000/VTE) volstaat immers niet om de loonkost te dragen⁶.

⁴ Beleidsnota Werk 2024-2029: <https://www.vlaanderen.be/publicaties/beleidsnota-2024-2029-werk>

⁵ Verslag van de hoorzitting en gedachtewisseling over de nieuwe generatie sectorconvenanten van 18 juni 2021 namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie (859 (2020-2021) – Nr. 1)

⁶ Met een gemiddeld brutoloon van € 4.076 per maand (Statbel) + patronale bijdragen en extralegale voordelen bedraagt de gemiddelde loonkost per VTE in België €70.000 tot €85.000 per jaar.

Een convenant moet behandeld worden als een gelijkwaardig partnerschap

De SERV vraagt om de convenants ook effectief in te vullen als ‘een partnerschapsmodel waarin overheid en sectoren samen verantwoordelijkheid opnemen en waarin publieke middelen sterker gekoppeld worden aan aantoonbare resultaten’. Deze formulering in de communicatie over de tiende generatie sectorconvenants geeft de essentie weer van het werken met convenants als beleidsinstrument, maar de SERV stelt vast dat dit in de praktijk steeds minder wordt toegepast.

Convenants zijn per definitie een gelijkwaardig partnerschap. Het betreft overeenkomsten die de Vlaamse Regering na onderhandelingen afsluit met de sectorale sociale partners van de sectoren die ervoor kiezen om een convenant af te sluiten. In het convenant worden gelijkwaardige engagementen van zowel de sector als van de Vlaamse Overheid onderhandeld in een overeenkomst. Het [Rekenhof \(2002\)](#)⁷ stelt dat *“het gebruik van convenants de gelijkwaardigheid beklemtoont van actoren die normaliter juridisch, politiek of organisatorisch ongelijkwaardig zijn. Ze passen de beslissingen aan de specifieke situatie van de co-contractant aan (maatwerk) en dragen door de creatie van een breder draagvlak bij tot meer efficiëntie en effectiviteit. [...] Het onderscheid tussen subsidie en convenant ligt vooral in het kenmerk van de samenwerking. Het juridische aspect ligt erin dat convenants worden gesloten in de vorm van een overeenkomst.”*

De SERV stelt vast dat de convenants steeds meer verwateren tot een hiërarchisch sturingsinstrument met een strikt kader en met zeer beperkte ruimte voor inhoudelijke dialoog of bijsturing. Het decreet bakent de sectorconvenanten af tot de uitvoering van een actieplan en de rapportering ervan. De visie waarbij de overheid de sectoren als ‘uitvoerders’ opdrachten geeft en controleert of ze de opdrachten uitvoert staat haaks op het partnerschapsmodel dat een convenant is. Dat blijkt ook uit de evaluatie van 2025: *‘Principal-agent sturing is minder geschikt gezien een vaste structuur met duidelijke, concrete doelstellingen moeilijk te hanteren is in een context van grote diversiteit tussen de sectoren. De impact die de sectoren bij de werkgevers en werknemers realiseren, kan overigens beperkt gecontroleerd worden.’*

De voorgestelde resultaatsgerichtheid gaat ten koste van impact

De SERV vraagt om de financiering beter af te stemmen op de sectorale realiteit door de risico's van resultaatsfinanciering te evalueren⁸. De Vlaamse Regering kiest ervoor om het aandeel resultaatsfinanciering op te trekken van 40% in de 9de generatie convenants naar 70% in de 10de generatie convenants. De SERV erkent dat resultaten belangrijk zijn, maar vraagt een meer evenwichtige mix van resultaat- en inspanningsverbintenissen. Het decreet en de uitvoeringsmodaliteiten moeten ervoor zorgen dat resultaatsgerichtheid wordt gecombineerd met vertrouwen, maatwerk en voldoende ruimte voor inspanningen waarvan de impact indirect, kwalitatief of pas

⁷ Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement ‘Gebruik van convenants in de Vlaamse Gemeenschap’, Stuk 38 (2002-2003) – Nr. 1.

⁸ Advies ‘Decreet sectorconvenants en intersectorale convenants – naar een sterkere sectorale werking in Vlaanderen’ (12 september 2022): <https://www.serv.be/node/15237>

op langere termijn zichtbaar wordt. Via de Qfor-certificering is er immers al een kwaliteitsborging. De SERV verwijst verder naar de volgende argumenten:

- Voor acties rond werkbaar werk, diversiteit en inclusie, competentieontwikkeling, instroom, retentie en cultuurverandering is de impact niet altijd rechtstreeks te vatten in resultaatsindicatoren en vaak pas observeerbaar op langere termijn. Bovendien creëren sectororganisaties ook impact via elementen die momenteel niet als resultaatsverbinde kunnen worden opgenomen, zoals sensibilisering, netwerkopbouw, detectie van noden ...
- De combinatie van het hoge aandeel resultaatsfinanciering, de verhoogde administratieve planlast en de besparing op de sectorconvenants houdt een risico in dat sectororganisaties enkel kunnen kiezen voor thema's en acties met voorspelbare en eenvoudig meetbare output. Dat staat haaks op de nood aan experimenteren, innovatie en het bereiken van moeilijk bereikbare doelgroepen of ondernemingen. De verwachtingen vanuit de overheid moeten stroken met de financiële steun die ertegenover staat.
- De sociale partners wijzen erop dat niet enkel naar de sectorconsulent kan worden gekeken voor het behalen van de resultaten van de sectorconvenants aangezien ook externe factoren een rol spelen, waaronder de conjunctuur en samenwerking met externe partners.
- De evaluatie⁹ stelt expliciet dat de huidige trend naar meer resultaatfinanciering nefast is: het tempert de ambitie, verhindert inzetten op moeilijk bereikbare doelgroepen of ondernemingen en beknot de ruimte voor innovatie (p.109). Volgens de evaluatie bestaat een evenwichtig financieringsmodel uit zowel basis-, inspannings- als resultaatfinanciering met minstens 75% inspanningsfinanciering per thema (p.130).

Aangezien de voorgestelde resultaatsgerichtheid nog meer administratieve vereisten met zich meebrengt, herhaalt de SERV dat het aangewezen is om de looptijd van de convenants te verlengen door – in lijn met de evaluatie - te werken met legislatuurconvenants van 5 jaar. Hoewel het decreet die mogelijkheid voorziet, werd ze nog niet benut. Nochtans wijzen de verlengingen uit het verleden op een te korte looptijd. De evaluatie wijst erop dat verlengingen doorgaans erg intensief zijn (p. 56): het kader moet bijgesteld worden, eventueel nieuwe acties moeten onderhandeld worden, en er moet opnieuw geëvalueerd worden – en dat alles voor een erg korte periode. De evaluatie stelt dat *'de tijdsinvestering in de 'overhead' en administratie niet in verhouding is met de periode die men heeft om de acties effectief uit te voeren'*. In de huidige looptijd van twee jaar heeft de voorbereiding van het volgende convenant een doorlooptijd van 9 maanden (van oproep tot goedkeuring door de Vlaamse Regering). Daarnaast komt ook heel wat administratie kijken bij de gevraagde rapporteringen om de financiering in verschillende schijven uit te keren.

⁹ [Goffin et al. \(2025\)](#)

Voldoende ruimte laten voor maatwerk

Het werken met convenants impliceert dat de engagementen in de overeenkomst op maat zijn van de sectorale realiteit. Dat vraagt een gedifferentieerde aanpak binnen de convenantwerking door de grote verschillen tussen sectoren. In het kader van voorliggende decretale wijziging gaat dit advies in op vier aspecten m.b.t. maatwerk, nl. de thema's, de doelgroepwerking, projectfinanciering en de verruiming van de begunstigden.

Thema's. De mogelijkheid om niet alle decretale thema's verplicht in elke sectorconvenant op te nemen, laat meer maatwerk toe wanneer de differentiatie vertrekt vanuit de arbeidsmarkttuitdagingen van de sector en overleg met de sociale partners. Dat sluit aan bij de aanbeveling uit de evaluatie de (impliciete) verplichting om rond alle vijf thema's te werken los te laten (p. 126). Anderzijds is een logisch gevolg van de beperkte middelen van de convenantwerking dat niet alle thema's binnen het convenant zullen of kunnen worden opgenomen... In combinatie met resultaatfinanciering is het risico reëel dat sectoren niet durven instappen in het instrument en dat bepaalde thema's minder worden opgenomen.

Doelgroepwerking. De doelgroepen, nl. personen met migratieachtergrond, langdurig zieken, 55+, kwetsbare jongeren, worden eenzijdig door de Vlaamse regering bepaald, terwijl maatwerk nodig is. De haalbaarheid om doelgroepen rechtstreeks te bereiken is afhankelijk van de sector en de te bereiken doelgroep. Sommige doelgroepen zijn door bepaalde sectoren moeilijk te bereiken omdat ze bijvoorbeeld nauwelijks aanwezig zijn in de sector. Daarnaast kan het ook minder relevant zijn voor bepaalde sectoren om te werken rond verdere instroom van een bepaalde doelgroep als die bijvoorbeeld al oververtegenwoordigd is.

Bovendien is het belangrijk dat 'bereik van doelgroepen' voldoende breed wordt geïnterpreteerd. Naast rechtstreeks individueel bereik moeten ook indirect bereik via werkgevers, onderwijsinstellingen, intermediaire organisaties en sectorale communicatie, tools, opleidingen en netwerkcacties erkend worden. Rechtstreeks bereik van bepaalde doelgroepen is niet altijd de meest doeltreffende of realistische werkwijze en het is niet noodzakelijk de kerntaak van sectororganisaties, waardoor het rolverwarring en complexiteit op het terrein kan creëren.

Projectfinanciering. De SERV vindt het goed dat decreet de mogelijkheid voor projectfinanciering (projectsubsidies cf. ontwerp-art. 23) blijft voorzien, gezien de mogelijkheid om de middelen niet alleen aan te wenden voor de loonkost van sectorconsulenten, maar ook als werkingsmiddelen. De SERV vraagt wel om 'projectsubsidie voor het actieplan' niet te eng te interpreteren. De memorie van toelichting stelt dat andere kosten niet door de subsidie kunnen worden verleend. De SERV wijst erop dat sectorwerking ook coördinatie, overleg, communicatie, administratie, rapportering en opvolging vraagt. Een te enge interpretatie van 'projectsubsidie voor het actieplan' kan ertoe leiden dat noodzakelijke basiswerking, coördinatie en sectorale ondersteuning niet langer financierbaar zijn, terwijl net die elementen de hefboom vormen waarmee sectorconsulenten impact realiseren.

Verruiming van de begunstigen. De sociale partners nemen akte van deze technische aanpassing die wordt doorgevoerd om de regelgeving af te stemmen op de realiteit op het terrein. Ze vinden het positief dat de pariteit blijft behouden. Zoals de evaluatie aangeeft (p.92), is "een meer-

waarde voor het vervullen van de brugfunctie dat de sectorconsulenten een 'neutrale' partner zijn, in de zin dat ze aangestuurd worden vanuit werkgevers- én werknemersvertegenwoordigers. Door de paritaire aansturing kunnen sectorconsulenten thema's bespreekbaar maken in de sector zonder er een stempel van werkgevers- of werknemerszijde op te zetten."

Gebruik het VESOC-overleg voor strategische dialoog over de sectorconvenants

De Vlaamse sociale partners gaven eerder al aan dat ze het inhoudelijk kader voor de sectorconvenants graag mee vorm geven binnen de VESOC-werkgroep, zoals dat in het verleden gangbaar was. Ze volgen de suggestie uit de evaluatie om de VESOC-werkgroep beter te benutten voor strategische dialoog over de convenants. Concreet betreft het de volgende zaken:

- het inhoudelijk kader;
- de keuze van thema's en doelgroepen;
- de oproep voor een nieuwe generatie;
- de bredere strategie voor sectoraal arbeidsmarktbeleid.

Tot slot enkele vragen ter verduidelijking

- Ontwerpartikel 27 stelt dat dmfa-gegevens worden uitgewisseld met het kabinet van de Vlaamse minister, bevoegd voor werk. De SERV stelt zich vragen bij dergelijke decretale bepaling dat persoonlijke gegevens moeten worden overgemaakt naar de politiek. Het is aangewezen om nader toe te lichten waarom dit noodzakelijk is en hoe dit de bijhorende administratieve belasting verantwoordt.
- De SERV vraagt te verduidelijken welke gegevens precies noodzakelijk zijn voor de rapportering en beleidsvoorbereiding, en hoe proportionaliteit wordt bewaakt. Het is belangrijk dat sectororganisaties weten welke gegevens zij moeten verzamelen, op welk niveau, met welk doel en volgens welke bewaartermijn.
- Ontwerpartikel 23 definieert inspannings- en resultaatsfinanciering. Waarom werd ervoor gekozen om deze definities niet te op te nemen in de lijst met definities van het Decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid d.d. 17/02/2023?

Bibliografie

De Coen, A., Van der Beken, W. en Sels, L. (2015). Naar een vernieuwde sectorale insteek voor het Vlaams werkgelegenheidsbeleid. Een onderzoek van IDEA Consult in opdracht van de Vlaamse minister bevoegd voor Werk, in het kader van het VIONA-onderzoeksprogramma. Online beschikbaar via <https://www.vlaanderen.be/publicaties/naar-een-vernieuwde-sectorale-insteek-voor-het-vlaams-werkgelegenheidsbeleid>

Demir, Z. (2024). Beleidsnota Werk 2024-2029. Online beschikbaar via <https://www.vlaanderen.be/publicaties/beleidsnota-2024-2029-werk>

Goffin, K., Sempels, Y., De Rouck, E. en Carpentier, M. (2025). Evaluatie van de werking en strategische evaluatie van de sectorconvenants. Een studie van IDEA Consult in opdracht van Departement Werk en Sociale Economie. Online beschikbaar via <https://www.vlaanderen.be/publicaties/evaluatie-van-de-werking-en-strategische-evaluatie-van-de-sectorconvenants>

Vlaams Parlement (2021). Verslag van de hoorzitting en gedachtewisseling over de nieuwe generatie sectorconvenants van 18 juni 2021 namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie (859 (2020-2021) – Nr. 1). Online beschikbaar via <https://docs.vlaamsparlement.be/files/pfile?id=1723403>

Vlaams Parlement (2022). Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement 'Gebruik van convenants in de Vlaamse Gemeenschap', Stuk 38 (2002-2003) – Nr. 1. Online beschikbaar via https://www.ccrek.be/sites/default/files/Docs/okt_2002_convenants.pdf

SERV-adviezen

Advies Decreet sectorconvenants en intersectorale convenants – naar een sterkere sectorale werking in Vlaanderen (12 september 2022): <https://www.serv.be/node/15237>